

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2012-10-19
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
18019-12
Enhet 15

Sida 1 (8)

SÖKANDE

Ljus & AV-Teknik AB, 556036-4498
Box 14071
104 40 Stockholm

Ombud: Lars Eriksson
Ljus & AV-Teknik AB
Box 14071
104 40 Stockholm

MOTPART

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig
upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Ljus & AV-Teknik AB:s ansökan om ingripande
enligt LOU.

KONKURRENSVERKET	
2012 -10- 19	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 283458

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) har genomfört en öppen upphandling avseende ramavtal för audiovisuella produkter (AV-produkter) dnr. 96-98-2011. Upphandlingen omfattar samtliga myndigheter i Sverige samt de kommuner och landsting som anslutit sig till upphandlingen. Av tilldelningsbeslut avsänt den 20 augusti 2012 framgår att Kammarkollegiet har beslutat att anta anbud från andra anbudsgivare än Ljus och AV-Teknik AB (bolaget).

YRKANDEN

Bolaget ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse sker på så sätt att anbudet från bolaget tas med i utvärderingen och att utvärderingen görs om utan beaktande av anbuden från DAV Partner AB, Loudnbright Systemintegration AB och Atea Sverige AB.

Kammarkollegiet bestrider bifall till ansökan.

GRUNDER OCH SAKOMSTÄNDIGHETER

Bolaget anför till stöd för sin talan bl.a. följande.

Kammarkollegiet har i blanketten gällande referensuppdrag krävt att start och slutdatum anges för ett antal olika referensuppdrag. Vissa anbudsgivare har inte angivit fullständigt datum utan endast år och månad. Datum ska enligt SIS, som stöder sig på ISO 8601, bestå av år, månad och dag. Kammarkollegiet har accepterat att datum inte är komplett angivet vilket inte är korrekt. De anbud som inte har angivit komplett datum för

referenser är bl.a. DAV Partner AB, Loudnbright Systemintegration AB och Atea Sverige AB.

Avseende bolagets anbud har starttiden för ett av referensuppdragen angivits sex dagar för tidigt i treårsperioden. Starttiden som angivits är ett uppenbart skrivfel. Det är oproportionerligt att utesluta en anbudsgivare som har angett ett datum som ligger sex dagar fel och samtidigt acceptera att datum från andra anbudsgivare inte är komplett ifyllda. Om Kammarkollegiet bortsett från att dag ska anges i vissa anbud bör man även bortse från dag i bolagets anbud. Kammarkollegiet uppfyller inte kravet på likabehandling i 1 kap. 9 § LOU eftersom anbuden från DAV Partner AB, Loudnbright Systemintegration AB och Atea Sverige AB har utvärderats trots att de bara angivit år och månad för start av referensuppdraget. Detta innebär att referensuppdraget kan ha påbörjats redan den 1 maj 2009. Kammarkollegiet hade, utan att bryta mot några regler i LOU, kunnat begära ett förtydligande från bolaget avseende datum. Bolaget har lidit, eller kommer att lida, skada utifrån den bedömning Kammarkollegiet har gjort.

Vidare konstateras att Loudnbright Systemintegration AB i referensuppdrag 3 har angivit att en av installationerna är gjord i Omne. Omne som ort svarar inte upp mot Kammarkollegiets krav på tätort enligt förfrågningsunderlaget. Enligt SCB är Omne en småort och inte en tätort. Av den anledningen borde Loudnbright Systemintegration AB ha uteslutits.

Kammarkollegiet anför till stöd för sin inställning bl.a. följande.

I syfte att säkerställa att anbudsgivarna har förmåga att utföra uppdrag inom upphandlingsområdet uppställdes krav på att redovisa tidigare utförda referensuppdrag. Av punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget framgår

att anbudsgivarna ska inkomma med tre referensuppdrag. Kammarkollegiet har med all önskvärd tydlighet i den aktuella punkten angivit att uppdragens startdatum inte får vara äldre än tre år räknat från sista dag för inlämnande av anbud. Kammarkollegiet vill framhålla att förfrågningsunderlaget inte specificerat hur datum ska anges utan kravet gäller endast att uppdraget inte får vara äldre än tre år från sista anbudsdag. Samtliga anbudsgivare som bolaget hänvisar till har redovisat uppdrag som påbörjades efter maj 2009. Därför uppfylls ska-kravet.

Bolaget har redovisat tre referenser och bevisligen klarat kraven i två av dessa referensuppdrag vilket innebär att bolaget förstått kravet korrekt. Sista dag för att lämna anbud var den 7 maj 2012. Uppdragen får därmed inte ha påbörjats senare än den 7 maj 2009. Bolaget har dock i sitt anbud uppgivit att ett referensuppdrag påbörjades den 1 maj 2009. Ska-kravet är således inte uppfyllt.

Bolaget gör gällande att datumet var en uppenbar felskrivning och att Kammarkollegiet borde ha insett detta samt gett bolaget möjlighet att rätta den påstådda felskrivningen. Kammarkollegiet anser inte att uppgiften är uppenbart felaktig och ställer sig frågande till på vilka grunder Kammarkollegiet borde ha insett att det av bolaget angivna datumet var felaktigt.

För att en uppgift ska anses vara en uppenbar felskrivning ska den för var och en som läser uppgiften framstå som fel. Det måste således vara alldeles uppenbart för den som läser uppgiften att uppgiften är felaktig. Skulle bolaget t.ex. angett att uppdraget utfördes 1909 eller 1809 skulle frågan avseende uppenbar felskrivning ha aktualiserats. Vad avser aktuellt datum föranleder det inte en uppenbar felskrivning i LOU:s mening. I det hänseende bolaget hade angivit datum på två ställen i anbudet hade

bedömningen kunnat vara en annan, då informationen fanns i det ursprungliga anbudet.

Det är vidare den upphandlande myndigheten som avgör om en anbudsgivare äger rätt att rätta en uppenbar felskrivning. En anbudsgivare kan inte på eget initiativ påkalla att rättelse ska ske. Med anledning av att datumet inte är en uppenbar felskrivning saknades det grund för att tillåta bolaget att ändra datumet. Skulle Kammarkollegiet ha tillåtit att bolaget ändrade datumet hade det varit fråga om en komplettering. En komplettering får endast innebära att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras och att något utbyte av uppgifter inte sker. En komplettering får inte innebära att anbudsgivaren tillåts inkomma med nya uppgifter. Kammarkollegiet har agerat rätt genom att inte tillåta bolaget att tillföra nya uppgifter. Alla anbudsgivare har likabehandlats och samtliga anbud har bedömts på samma sätt genom att Kammarkollegiet strikt utgått från uppställda ska-krav.

Eftersom bolaget utesluts pga. ett kvalificeringskrav är det irrelevant hur andra anbudsgivare har behandlats. Det påverkar inte bolagets ställning i upphandlingen. I sammanhanget vill Kammarkollegiet uppmärksamma förvaltningsrätten på Kammarrätten i Göteborgs mål nr 6966-11 och 6969-11 där en anbudsgivare vars anbud rätteligen förkastats i kvalificeringsfasen inte ansågs lida skada av att upphandlande myndighet inte har tagit hänsyn till att en annan anbudsgivare också borde ha uteslutits.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll, utifrån de omständigheter sökanden anført, av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt även om den upphandlande myndigheten följt övriga bestämmelser i LOU. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att genomföra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut.

Den upphandlande myndigheten får inte göra prövningen mot andra kriterier än dem som funnits i underlaget och har därför en skyldighet att från utvärderingen utesluta leverantörer vars anbud inte uppfyller ett eller flera s.k. ska-krav. Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får dock godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EU-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. Likabehandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet.

Frågan i målet är om Kammarkollegiet har brutit mot bestämmelserna i LOU genom att förkasta bolagets anbud. Det är bolaget som har att visa att Kammarkollegiet brutit mot någon bestämmelse i LOU eller de grundläggande principerna för offentlig upphandling.

I punkt 3.4.8 i förfrågningsunderlaget anges att referensuppdragens startdatum inte ska vara äldre än tre år räknat från sista dag för inlämnande av anbud. Sista dag för inlämnande av anbud var den 7 maj 2012 vilket medför att uppdragen inte får ha påbörjats senare än den 7 maj 2009. Bolaget har i anbudet uppgivit att ett av de angivna referensuppdragen påbörjades den 1 maj 2009. Förvaltningsrätten kan därmed konstatera att bolagets anbud inte uppfyller ställt ska-krav.

Bolaget har även anfört att angivet startdatum, 2009-05-01, för ett av referensuppdragen är ett uppenbart skrivfel. Av 9 kap. 8 § LOU framgår att upphandlande myndighet får tillåta rättelse av en uppenbar felskrivning eller felräkning och att myndigheten under vissa förutsättningar får begära förtydligande eller komplettering av en anbudsansökan. För att en uppgift ska anses vara en uppenbar felskrivning ska den för var och en som läser uppgiften framstå som fel. Det måste således vara uppenbart för den som läser uppgiften att uppgiften är felaktig. Av bestämmelsens ordalydelse framgår att upphandlande myndighet inte är skyldig att tillåta rättelse eller begära förtydligande och komplettering. Förvaltningsrätten finner att den uppgift bolaget lämnat i sitt anbud, om startdatumet för referensuppdraget,

inte kan anses röra sig om en uppenbar felskrivning. Kammarkollegiet har därmed agerat korrekt genom att inte tillåta bolaget att ändra datumet.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att Kammarkollegiet har haft fog för att förkasta bolagets anbud eftersom det relevanta ska-kravet inte var uppfyllt. Vad bolaget har anfört ger inte stöd för att den aktuella upphandlingen ska ha skett i strid med reglerna i LOU eller att de för upphandling grundläggande EU-rättsliga principerna har trätts för när. Förutsättningar för ingripande från domstolens sida föreligger därmed inte till följd av vad bolaget anfört i dessa delar.

Eftersom förvaltningsrätten anser att Kammarkollegiets förkastande av bolagets anbud inte strider mot LOU eller dess principer kan bolaget inte anses ha lidit skada vid bedömningen av ingivna referensuppdrag eller i utvärderingen av övriga anbud. Förvaltningsrätten finner därför inte anledning att pröva vad bolaget har uppgett i det avseendet. Vad bolaget i övrigt har anfört gällande DAV Partner AB, Loudnbright Systemintegration AB och Atea Sverige AB:s anbud medför ingen annan bedömning.

Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Susanne Bagge

Rådman

Föredragande har varit Anna Brantberger.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppges sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU